FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	Blaj
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie greco-catolică pastorală (la Blaj) / Licențiat în teologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei				KLR0009 **Istoria Bisericii II**(Reformă-Interbelic)			
2.2 Titularul activităţilor de curs				Lect. dr. Ciprian Ghișa			
2.3 Titularul activităţilor de seminar				Lect. dr. Ciprian Ghișa			
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	III	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învăţământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuţia fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					42
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri					21
Tutoriat					3
Examinări					3
Alte activităţi:					

3.7 Total ore studiu individual	81
3.8 Total ore pe semestru	125
3.9 Numărul de credite	4

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competenţe	• Nu este cazul

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfăşurare a cursului	• Prezența la prelegeri
5.2 De desfăşurare a seminarului/laboratorului	• Prezența și activitatea de seminar, pregătirea și predarea la timp a temei de seminar

6. Competenţele specifice acumulate

Competențe profesionale	În urma studierii acestei discipline, studentul trebuie să poată: • Să însuşească, să cunoască, să înţeleagă şi să utilizeze principiile, mijloacele, metodele, procedeele şi conceptele-limbajul-terminologia specifice Istoriei ecleziastice; • Să explice, să interpreteze, să aplice şi să rezolve probleme din domeniul Istoriei Bisericii; • Să dezvolte o reflecţie critică şi constructivă în interiorul domeniului; • Să fie creativ şi inovativ în interpretarea problemelor istorice; • Să poată aborda la nivel de discuţii realităţile circumscrise Istoriei Bisericii; • Să sesizeze importanţa contextelor istorice în evoluția generală a Bisericii; • Să poată prezenta principalele evenimente și să înțeleagă principalele fenomene istorice; • Să cunoască bibliografia aferentă studiului Istoriei Bisericii.
Competențe transversale	• Să poată folosi cunoștințele acumulate la istorie pentru mai buna înțelegere a celorlalte discipline ale teologiei – inter-disciplinaritate; • Să înțeleagă evoluția dogmatică, rituală, ecleziologică în legătură cu evoluțiile istorice ale societății umane și ale instituțiilor politice, sociale, economice, culturale; • Să poată dobândi abilități și competențe care să-i ajute în dezvoltarea profesională în domenii conexe teologiei; • Să dobândească autonomie în procesul de analiză a noilor abordări din domeniu;

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Obiectivul principal al disciplinei este cunoașterea principalelor evoluții din istoria Bisericilor creștine – cu un focus special pe istoria Bisericii Catolice, dar cu referiri constante la evoluția Bisericii Ortodoxe, respectiv la cea a Bisericilor protestante – din perioada Renașterii și până în perioada interbelică. Accentul se pune pe evoluția instituțiilor ecleziastice, dar și pe înțelegerea contextului istoric în care a evoluat Biserica Catolică în perioada modernă și la începutul secolului XX. Istoria Bisericii este o disciplină fundamentală pentru înțelegerea elementelor de bază ale celorlalte discipline teologice.
7.2 Obiectivele specifice	• Insuşirea, cunoaşterea, înţelegerea şi utilizarea terminologiei specifice istoriei Bisericii; • Dezvoltarea analizei și gândirii critice; • Înțelegerea relației de cauzalitate în istorie; • Înțelegerea contextelor istorice specifice fiecărei perioade; • Înțelegerea legăturii dintre evoluția instituției Bisericii și principalele fenomene politice, sociale, economice și culturale specifice fiecărei perioade istorice; • Înțelegerea importanței rolului jucat de evoluțiile istorice în evoluția generală și particulară a teologiei; • Cunoașterea bibliografiei aferentă studiului istoriei ecleziastice; • Cunoașterea principalelor evoluții istorice ale celorlalte Biserici creștine – nu doar a istoriei Bisericii Catolice – dezvoltarea capacității de analiză comparată;

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observaţii. Bibliografie
Curs 1: Reforma - Precursorii Reformei - Contextul general în jurul anului 1500 - Biserica Catolică la încep. sec. XVI - Cauzele Reformei religioase - Răspândirea Reformei	Prelegere	Bibl: Hertling, 1998, cap. X-XI; Dumea, 2011, p. 173-233; Bossy, 1998, passim; Randell, 2000, passim; Randell, 1998, passim.
Curs 2: Contra-Reforma și Reforma Catolică - Conciliul de la Lateran V - Conciliul de la Trento	Prelegere	Bibl: Bangert, 2001, p. 18-73; Dumea, 2011, p. 233-288; Hertling, 1998, cap.

- Ordinul iezuit - Elemente ale Barocului		XII; Bossy, 1998, passim; Randell, 2001, passim.
Curs 3: Relația dintre „Greci" și „Latini" – sec. XVI-XVII - Biserica Ortodoxă în sec. XVI - Noul context ideologic – sec. XVI - Misionarismul în Lumea Nouă / Orient - Reluarea contactelor cu „grecii" – sec. XVI - Reacții identitare în lumea ortodoxă – sec. XVII	Prelegere	Bibl: Dumea, 1999, vol. 1, p. 40-85; Hertling, 1998, p. 53-87; Macha, 1974, passim; Murgescu, 1998, p. 174-184; Suttner, 1998, passim.
Curs 4: Unirile parțiale (I) - Aspecte teoretice - Italo-grecii - Unirea de la Brest - Sinodul de la Zamosc	Prelegere	Bibl: Dumea, 2011, p. 288-308; Macha, 1974, passim; Morini, 1999, p. 35-71; Suttner, 1998, passim.
Curs 5: Unirile parțiale (II) - Unirea de la Uzhorod - Unirea de la Macha - Uniatismul în NE Ungariei	Prelegere	Bibl: Dumea, 2011, p. 288-308; Morini, 1999, p. 35-71; Suttner, 1998, passim.
Curs 6: Epoca Războaielor religioase - Contextul general al Europei – mijlocul sec. XVI – mijlocul sec. XVII - Situația religioasă în: Anglia, Franța, Germania - Războiul de 30 de Ani	Prelegere	Bibl: Dumea, 2011, p. 308-328; Hertling, 1998, cap. XIII; Bossy, 1998, passim.
Curs 7: Rațiune și religie – sec. XVII - Contextul intelectual – sec. XVII - Revoluția științifică după 1600 - Rațiune și religie – sec. XVII: liber-cugetătorii; raționaliști - Jansenism	Prelegere	Bibl: Dumea, 2011, p. 308-328; Comby, 2000, passim; Christophe, 1983, passim.
Curs 8: Rațiune și religie – sec. XVIII - Filozofia în sec. XVIII: rațiune, lumină, natură - Critica față de religie / Dumnezeu - Apologetica - Desființarea ordinului iezuit	Prelegere	Bibl: Comby, 2000, passim; Christophe, 1983, passim.
Curs 9: Religie, credință și Biserică în contextul Revoluției Franceze - Caracteristicile religiozității în Vechiul Regim - Principiile revoluționare privitoare la religie și Biserică - Noul tip de spiritualitate revoluționară - Concordatul din 1801	Prelegere	Bibl: Dumea, 2011, p. 380-388; Hertling, 1998, cap. XV; Rops, 1960, passim.
Curs 10: Biserica Catolică în perioada romantismului - Contextul european după 1815 - Renașterea vieții religioase în prima jumătate a sec. XIX	Prelegere	Bibl: Dumea, 2011, p. 424-464; Rops, 1960, passim.
Curs 11: Biserica Catolică și liberalismul sec. XIX - Pontificatul lui Grigore XVI - Liberalismul catolic - Lammenais - Poziția Bisericii Catolice față de revoluție - Relația dintre Biserică și stat	Prelegere	Bibl: Dumea, 2011, p. 424-464; Hertling, 1998, cap. XVI; Chadwick, 1998, passim; McBrien, 1997, passim.
Curs 12: Conciliul Vatican I - Contextul general al perioadei - Pontificatul lui Pius IX - Conciliul Vatican I	Prelegere	Bibl: Hertling, 1998, cap. XVI; Chadwick, 1998, passim; McBrien, 1997, passim.
Curs 13: Biserica Catolică 1878-1914	Prelegere	Bibl: Chadwick, 1998,

- Pontificatul lui Leon XIII - Doctrina socială – catolicismul social - Pontificatul lui Pius X		passim; McBrien, 1997, passim.
Curs 14: Biserica Catolică în perioada interbelică - Pontificatul lui Benedict XV - Pontificatul lui Pius XI - Acțiunea Catolică	Prelegere	Bibl: Dumea, 2011, p. 476-500; Hertling, 1998, cap. XVII; McBrien, 1997, passim.

Bibliografie

1. Bangert, W. V., *Istoria Iezuiților,* Iași, Ed. Ars Longa, 2001.
2. Bossy, J., *Creştinismul în Occident. 1400-1700*, Bucureşti, Ed. Humanitas, 1998.
3. Chadwick, H., *A History of the Popes*, 1830-1914, Oxford, 1998.
4. Comby, J., *Să citim istoria bisericii*, vol. 2, Bucureşti, Ed. Arhiepiscopiei Romano-Catolice Bucureşti, 2000.
5. Christophe, P., *L'Eglise dans l'histoire des hommes du XVe siecles a nos jours*, vol. 2, Limoges, Ed. Draguet-Ardant, 1983.
6. Dumea, E., *Istoria Bisericii. Sec. XI-XXI*, Iași, 2011.
7. Hertling, L., *Istoria Bisericii*, Iaşi, Ed. Ars Longa, 1998.
8. Macha, J., *Ecclesiastical Unification*, Pont. Institutum Orientalium Studiorum, Roma, 1974.
9. McBrien, R. P., *Lives of the Popes*, San Francisco, Harper, 1997.
10. J. Meyendorff, *Biserica Ortodoxă ieri şi azi*, Ed. Anastasia, Bucureşti, 1996.
11. Morini, E., *L' identita delle Chiese Orientali Cattoliche: prospettive storiche*, în *L' identita delle Chiese Orientali Catoliche*, Libreria Editrice Vaticana, Vatican, 1999, p. 35-71.
12. Murgescu, B., *Confessional Polemics and Political Imperatives in the Romanian Principalities (Late 17th – early 18th Centuries)*, în *Church & Society in Central andEastern Europe*, coord. M. Crăciun & O. Ghitta, European Studies Foundation Publishing House, Cluj-Napoca, 1998, p. 174-184.
13. Randell, K., *Jean Calvin şi reforma târzie*, Bucureşti, Ed. ALL,1998.
14. Randell, K., *Luther şi Reforma în Germania. 1517-1555*, Bucureşti, Ed. ALL, 2002.
15. Randell, K., *Reforma catolică şi contrareforma*, Bucureşti, Ed. ALL, 2001.
16. Suttner, E. C., *Bisericile Răsăritului și Apusului de-a lungul istoriei bisericeşti*, Iaşi, Ed. Ars Longa, 1998.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observaţii
S1: Contextul general al lumii în anul 1500	Prezentare și dezbatere, explicații, analiza hărții, conversație, studiu pe text istoric	Bibliografie pornind de la indicațiile de curs / la alegerea studentului
S2: Barocul	Prezentare și dezbatere,	Bibliografie pornind de la indicațiile de curs / la alegerea studentului
S3: Petru Movilă, mitropolitul Kievului, și confesiunea sa de credință. Reacții ortodoxe	Prezentare și dezbatere,	Bibliografie pornind de la indicațiile de curs / la alegerea studentului
S4: Unirea de la Brest	Prezentare și dezbatere,	Bibliografie pornind de la indicațiile de curs / la alegerea studentului
S5: Unirea în zona Sătmarului	Prezentare și dezbatere,	Bibliografie pornind de la indicațiile de curs / la alegerea studentului
S6: Razboiul de 30 de Ani	Prezentare și dezbatere,	Bibliografie pornind de la indicațiile de curs / la alegerea studentului
S7: Studii de caz: Descartes, Malebranche, Spinoza, Bossuet și Leibniz	Prezentare și dezbatere,	Bibliografie pornind de la indicațiile de curs / la alegerea studentului
S8: Religia naturală	Prezentare și	Bibliografie pornind de la

	dezbatere,	indicațiile de curs / la alegerea studentului
S9: Declarația drepturilor omului și cetățeanului; Constituția civilă a clerului	Prezentare și dezbatere,	Bibliografie pornind de la indicațiile de curs / la alegerea studentului
S10: Chateaubriand, Louis de Bonald; Viața Sf. Jean Vianney	Prezentare și dezbatere,	Bibliografie pornind de la indicațiile de curs / la alegerea studentului
S11: Enciclicele Mirari Vos, Singulari Nos	Prezentare și dezbatere,	Bibliografie pornind de la indicațiile de curs / la alegerea studentului
S12: Enciclica: Syllabus	Prezentare și dezbatere,	Bibliografie pornind de la indicațiile de curs / la alegerea studentului
S13: Enciclica: Rerum novarum	Prezentare și dezbatere,	Bibliografie pornind de la indicațiile de curs / la alegerea studentului
S14: Pius XI și Acțiunea Catolică	Prezentare și dezbatere,	Bibliografie pornind de la indicațiile de curs / la alegerea studentului
Bibliografia menționată pentru curs, respectiv orice altă lucrare de istorie ecleziastică din biblioteca Facultății de Teologie Greco-Catolică, Departamentul Blaj.		

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conţinuturile disciplinei sunt coroborate cu aşteptările comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori din domeniul programului.
- Conţinuturile disciplinei răspund exigenţelor parohiei, fişei postului de muncă din domeniul bisericesc, educativ, caritativ, catehetic sau formativ şi voluntariat.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Însușirea conținuturilor	Examen final scris	70%
		Examenul va cuprinde subiecte din tematica prezentată la curs și seminar. Două subiecte vor fi alese de coordonatorul cursului și unul va fi la alegere.	
10.5 Seminar/laborator	Participare activă la seminar	Evaluarea participării active la dezbateri şi Evaluarea lucrării scrise	30%
	Lucrarea de seminar	Predată cu 2 săptămâni înainte de începerea sesiunii	
10.6 Standard minim de performanţă			
• Însuşirea materialului de învăţat. • Finalizarea lucrării de seminar. • Obţinerea a minimum 5 puncte: 1 din oficiu, 4 puncte la curs + seminar.			

Data completării — Semnătura titularului de curs — Semnătura titularului de seminar

22.09.2018

Data avizării în departament — Semnătura directorului de departament

01.10.2018